

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Civilkontoret
Sagsnr.: 2006-156-0055
Dok.: HTR40390

Besvarelse af spørgsmål nr. 17 af 10. marts 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om juridisk rådgivning (L 65).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 9/3-06 fra Sammenslutningen Af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, jf. L 65 – bilag 15.”

Svar:

1. Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) bemærker indledningsvis, at SALA og de arbejdsgiverforeninger, som er medlemmer af SALA, generelt ikke anser sig for omfattet af lovforslaget, jf. afsnit 4.2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. SALA lægger i den forbindelse vægt på, at rådgivningen ikke ydes i erhvervsmæssigt øjemed.

SALA anfører endvidere, at man går ud fra, at denne undtagelse også omfatter den aktivitet, som advokater ansat i SALA eller SALAs medlemsorganisationer udfører som en almindelig del af arbejdsgiverforeningernes service over for medlemsorganisationer/virksomheder, idet det tages som givet, at i det tilfælde, hvor aktiviteten antager en form, som er reguleret af retsplejeloven, så vil aktiviteten allerede af den grund være undtaget fra dette lovforslags bestemmelser, jf. afsnit 4.2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Dette skal bl.a. ses i relation til afsnit 4.2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, hvor det fastslås, at en organisationsansat advokat ikke frit kan anvende sin advokattitel ved rådgivning af andre end den pågældende virksomhed eller organisation. Det er uklart, hvorledes dette finder anvendelse i praksis i forhold til en organisations medlemmer. Medlemmerne har meldt sig ind i organisationen på baggrund af en samlet palet af ydelser, som organisationen tilbyder medlemmerne, herunder sådanne ydelser, som ansatte advokater kan tilbyde.

SALA mener derfor, at i det mindste hvis der ikke finder anden markedsføring af advokaternes serviceydelser sted end den almindelige medlemshvervning, så bringer det ikke advokaternes virksomhed ind under lovens anvendelsesområde. Det vil desuden efter SALAs opfattelse være meget vanskeligt nøjagtigt at afgøre, hvornår en ”husadvokat” yder rådgivning under anvendelse

af sin advokattitel, og hvornår denne rådgivning skifter til, at advokaten udfører retssager for organisationens medlemmer inden for organisationens interesseområde og dermed omfattes af retsplejeloven. Efter SALAs opfattelse vil der her opstå så stort et gråzoneområde, at lovgivningen ikke giver mening. Nuancer vil være afgørende for, om aktiviteten bevæger sig fra ikke at være omfattet af loven over at være omfattet af loven til at være omfattet af retsplejeloven.

Justitsministeriet kan oplyse, at som anført i afsnit 4.2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, vil rådgivning ydet af f.eks. fagforeninger, interesseorganisationer mv. til medlemmerne ikke være omfattet af lovens anvendelsesområde, da rådgivningen ikke kan betragtes som erhvervsmæssig, ligesom juridisk rådgivning i denne sammenhæng oftest vil være et accessorisk led i den almindelige medlemsbetjening om forhold, der i bred forstand har sammenhæng med foreningens formål. Dette gælder også i tilfælde, hvor rådgivningen ydes til medlemmerne af en advokat, der er ansat i organisationen.

Som anført i afsnit 4.2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, må en advokat, der er ansat af f.eks. en faglig organisation, ikke yde juridisk rådgivning til organisationens medlemmer under anvendelse af sin advokattitel. På samme måde må en virksomhedsansat advokat – f.eks. en advokat ansat i en revisionsvirksomhed – ikke anvende sin advokattitel i forbindelse med rådgivning af revisionsvirksomhedens kunder.

Dette medfører således, at en advokat, der er ansat i f.eks. en faglig organisation, gerne må yde juridisk rådgivning til organisationens medlemmer, men advokaten må ikke i forbindelse med denne rådgivning anvende sin advokattitel.

Som det fremgår af retsplejelovens § 124, stk. 1, 3. pkt. må foreninger, interesseorganisationer og lignende som mandatar udføre retssager for deres medlemmer inden for foreningens interesseområde. Indtræder en forening således som mandatar for et medlem i forbindelse med en retssag, kan den foreningsansatte advokat i denne forbindelse anvende sin advokattitel.

Ifølge lovforslagets § 1, stk. 2, omfatter loven ikke juridisk rådgivning, der ydes af advokater som led i udøvelsen af selvstændig advokatvirksomhed. Dette medfører, at advokater ansat i andre virksomheder ("husadvokater") vil være omfattet af loven, når de erhvervsmæssigt yder juridisk rådgivning, f.eks. til virksomheden kunder. En advokats rådgivning til et medlem af f.eks. en interesseorganisation vil således være omfattet af lovens anvendelsesområde, såfremt rådgivning ikke falder inden for den generelle undtagelse for interesseorganisationer, f.eks. ved at der opkræves særskilt vederlag for rådgivningen. Dette hænger sammen med – som også anført i afsnit 4.2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget – at advokater ansat i foreninger og firmaer ikke anses for at udøve selvstændig advokatvirksomhed. Disse virksomheder driver nem-

lig ikke – og kan efter retsplejelovens § 124 ikke drive – advokatvirksomhed. Det skyldes, at efter retsplejeloven kan advokatvirksomheder alene ejes af advokater, men ikke af andre.

Det bemærkes i øvrigt, at en advokat ansat i en organisation eller virksomhed også er undergivet retsplejelovens regler om advokater, herunder retsplejelovens § 126 om god advokatskik. Denne kreds af advokater vil således være omfattet af både reglerne i lovforslaget og reglerne i retsplejeloven.

2. SALA anfører endvidere i sin henvendelse til Retsudvalget, at organisationers undtagelse fra lovens anvendelsesområde også synes at blive anfægtet af bemærkningerne om, hvorvidt der ydes en særskilt betaling for rådgivningen.

Efter SALA's opfattelse betyder en særskilt betaling for en rådgivning til et medlem af organisationen ikke, at rådgivningen dermed er ydet ”erhvervsmæssigt”. Organisationens medlemmer beslutter gennem de styrende organer, hvorledes organisationens aktiviteter skal finansieres, herunder om visse ydelser skal udløse et særskilt vederlag til organisationen. Det er uklart for SALA, hvorfor en særskilt betaling i denne sammenhæng skulle gøre rådgivningen mere ”erhvervsmæssigt”, så længe rådgivningen alene stilles til rådighed for organisationens medlemmer. Efter SALAs opfattelse er der tale om en anden form for medlemskontingent.

SALA anfører endvidere, at synspunktet støttes af hele baggrunden for lovforslaget, nemlig ophævelsen af markedsføringsforbudet i vinkelskriverloven. Dette forbud har især til formål at undgå vildledning af ”almenheden eller virksomheden ubekendte personer”. Det kan vel næppe antages, at medlemmer af en organisation kan opfattes som sådan, og da slet ikke i de tilfælde, hvor medlemmerne er virksomheder og ikke privatpersoner.

SALA går derfor ud fra, at det ikke er hensigten med dette lovforslag at stramme gældende regler for organisationers aktiviteter på rådgivningsområdet, men alene at indføre sådanne regler, som har betydning for beskyttelsen af privatpersoner i forbindelse med ophævelsen af markedsføringsforbudet i vinkelskriverloven. Heraf må følge, at en organisation kan yde juridisk rådgivning til medlemmer af organisationen mod særskilt betaling uden at blive omfattet af loven, i særdeleshed når medlemsskaren udgøres af virksomheder.

Som tidligere nævnt vil rådgivning ydet af f.eks. fagforeninger, interesseorganisationer mv. til medlemmerne ikke være omfattet af lovens anvendelsesområde, da rådgivningen ikke kan betragtes som erhvervsmæssig, ligesom juridisk rådgivning i denne sammenhæng oftest vil være et accessorisk led i den almindelige medlemsbetjening om forhold, der i bred forstand har sammenhæng med foreningens formål.

I Justitsministeriets besvarelse af 11. januar 2006 af spørgsmål nr. 3 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget anføres bl.a., at rådgivning ydet af f.eks. en interesseorganisation til et medlem af organisationen mod betaling for den konkrete rådgivningsydelse vil være omfattet af loven. Det samme gælder rådgivning ydet mod vederlag til ikke-medlemmer.

Som beskrevet i den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 10 har Justitsministeriet besluttet at stille ændringsforslag til lovforslaget, således at anvendelsesområdet begrænses til forbrugerforhold. Vedtages lovforslaget samt det omtalte ændringsforslag, vil retsstillingen for f.eks. interesseorganisationer herefter blive den, at organisationen kun vil være omfattet af loven i tilfælde, hvor der ydes juridisk rådgivning mod særskilt vederlag for den konkrete rådgivningsydelse, og hvor modtageren af rådgivningen hovedsagelig handler uden for sit erhverv, dvs. er forbruger.